

Sak 43/20 Klage på vedtak om lisensfelling av ulv i region 3/Oppland for 2020/21.

Det vises til klage fra:

- NOAH - for dyrs rettigheter av 11. september 2020

Foreningen klager på rovviltnemndas vedtak av 19. august 2020 om lisensfellingskvote på ulv for region 3 2020/21.

Nemndas vedtak

Rovviltnemnda vedtok en kvote på syv ulver i region 3 (Oppland) uten noen nærmere regioninndeling for 2020/2021.

Se vedlagte fullstendige vedtak med saksframlegg fra sekretariatet. Sekretariatet foreslo en kvote på fem ulver. I nemndas begrunnelse for å fravike dette og vedtak en kvote på fem ulv heter det: «Rovviltnemnda viser til at det ikke er mål om ynglinger av ulv i region 3. I forhold til sekretariatets innstilling endrer nemnda lisensfellingskvoten fra 5 til 7 dyr med begrunnelse at ulvebestanden fremdeles ligger godt over bestandsmålet i Norge når det gjelder antall ynglinger og for første gang ble det felt ulver under lisensfellinga i regionen for perioden 2019/2020, 4 på en kvote av 5 der den ene ble felt på skadefelling.

Region 3 har over flere år hatt et økende trykk av ulver, større tap av sau til ulv og de siste to beitesesongene har det vært mer eller mindre kontinuerlig skadefelling av ulv i store deler av regionen. Rovviltnemnda viser til Forvaltningsplan for region 3 – Oppland der det står under 6.2.4 Ulv under tiltak og lisensfelling at lisensfelling av ulv er skademotivert og skal benyttes for å begrense veksten og/eller utbredelsen av ulvebestanden.»

Klagevilkår

Klagene er innkommet innen klagefristen og de øvrige klagevilkår ansees som oppfylt.

Klagenes innhold

Hovedpunktene i klagene er gjengitt nedenfor, men det vises til klagene i sin helhet som er vedlagt.

NOAH:

- Det er ingen regel om nulltoleranse av streifende ulv utenfor ulvesonen. Det må sikres en viss vandring av ulv utenfor sonen både for genflyt og etablering av nye par.
- Det er ikke gitt at ulv som skulle dukke opp vinterstid i region 3. Tapstallene i region 3 har svingt veldig, med kun 16 registrert skade hittil i 2020. En mener at vilkåret om skade ikke er oppfylt.
- Lisensfelling er lite målrettet mht til å forebygge framtidige skader av streifende ulv

Sekretariatets kommentar i forhold til momentene i klagene

Rovviltnemnda vedtok en kvote på syv ulver i region 3/Oppland i møte den 19. aug. 2020. Nemndas vedtak avvek fra sekretariatets innstilling når det gjelder antall ulv i kvoten. Sekretariatet har i saksframlegget omtalt kunnskapsgrunnlaget, de faglige og juridiske sider ved saken.

Etter forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagene gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagene

begrunnet. Sentralt i en klagebehandling er å vurdere om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet fram opplysninger som ikke var kjent for nemndene på vedtakstidspunktet. De fleste av momentene som er nevnt i klagen er vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 36/20. Hovedpunktene i klagen ble også behandlet 2. desember 2019, hvor Klima- og miljødepartementet opprettholdt rovviltnemnda i region 3 sitt vedtak. Sekretariatet vil likevel kort kommentere enkelte av punktene i klagen.

Vilkåret om at uttaket må avverge skade (hjemmelsgrunnlag)

Det reises tvil hos klagerne om det er juridisk hjemmel for å fastsette lisensfellingskvote for ulv i region 3. Sekretariatet har vist til og gjort rede for at region 3/Oppland er i sin helhet beiteprioritert område mht. ulv og det er beitedyr over det meste av arealene i fylket. Totalt er det 277000 sau som beiter i utmark i Oppland. Det er i tillegg 4 tamreinlag i kommunene Vang/Lom/Vågå og Øystre Slidre med ca. 12 000 rein. Ulv som opptre i fylket på vinteren og evt. som vandrer inn på våren, vil etter sekretariatets mening utgjøre et framtidig skadepotensial her, samt andre deler av Sør-Norge som er beiteprioritert i forhold til ulv. Det vises i denne forbindelse til de oversikter over erstattet og påvist tap voldt av ulv de senere år i sekretariatets saksframlegg til nemndas vedtak av 19. august. Sekretariatet mener det derfor er hjemmel etter § 18 b i naturmangfoldloven for fastsettelse av lisensfellingskvote.

Uttaket skal ikke true bestanden overlevelse

Det er i tillegg to vilkår der begge må være oppfylt for at felling skal kunne gjennomføres; at felling ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. nml. § 18 annet ledd. All erfaring viser til nå at ulv som kommer inn i Oppland i hovedsak kommer fra svenske revirer. Disse individene vandrer i liten grad tilbake igjen. Det vurderes derfor som at et uttak av disse individene vil ha begrenset innvirkning på den samlede skandinaviske bestandens overlevelse. Et unntak for dette vil være genetisk verdifulle individer, hvis disse blir stadfestet. Det er redegjort i saksframlegget fra sekretariatet hvordan nemnda/Fylkesmannen vil følge opp dersom det blir identifisert genetisk viktige individer.

Sekretariatet vil likevel påpeke slik miljødirektoratet og departementet gjorde i forbindelse med klagebehandlingen av lisensfellingsvedtaket for ulv region 3 2019/2020 at det ikke kan utelukkes at det samlede uttaket av vedtatte norske kvoter kan bringe den samlede Skandinaviske ulvebestanden under anbefalt nivå. Sekretariatet mener at departementet er den nærmeste til å vurdere hvordan dette hensynet skal vektlegges i den norske delen av lisensfellingskvoten samlet sett.

Om formålet kan nås på en annen tilfredsstillende måte

Prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er sentralt i rovviltpolitikken, og det er bestemt at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Dette setter klare grenser for hvor store ressurser som skal kunne bli satt inn og i hvor stor grad tilpassing kan forvente utenfor ulvesonen. Innenfor ulvesonen og området prioritert til andre rovviltarter stilles større krav om tilpassing av beitenæringene til en fast forekomst av rovvilt. Tyngre tiltak som inngjerding og andre planlagte tiltak som skiller beitedyr og ulv fysisk, vil ikke være en tilfredsstillende løsning her.

Det vises i denne sammenheng også til at enkeltulver som opptre utenfor ulvesonen og utenfor etablerte revir har stort vandringspotensial og uforutsigbart vandringmønster. Det vil derfor være vanskelig å forutse i hvilke områder det skal gjøres tilpassing av beitenæringene før skadesituasjonene oppstår. Dette innebærer igjen at slike tiltak kan bli lite målrettet og kostnadseffektive.

Klagerne mener det bør gis rom for vandring av ulv utenfor ulvesonen. Her har nemnda tillagt mål om den differensiert forvaltning vekt. Forekomst av ulv i beiteprioriterte områder gir erfaringsmessig så store skader og konflikter av vi ønsker å bruke lisensfelling for å dempe dette mest mulig.

Skadenivå i 2020

Klagerne påpeker at det er et lavt skadenivå hittil i 2020 i region 3. Sekretariatet vil bemerke at dette har variert betydelig mellom år.

Det vil som klagerne påpeker være en sjanse for å felle genetisk viktige individer også i lisensfellingsperioden. Nemnda mener at det i lisensfellingsperioden er for det meste snødekke, og at det da vil være større muligheter for å spore ulv og finne DNA for rask analyse. Om det skulle vise seg å være et genetisk individ i Oppland under lisensfellingsperioden, vil nemnda ta spørsmålet opp med Fylkesmannen og Miljødirektoratet om mulige tiltak.

Konklusjon (innstilling til vedtak):

Nemnda har behandlet klagene i møte den 16. oktober 2020. Nemnda ser ikke at det framkommer noen vesentlige eller nye momenter som gjør at vi endrer på det opprinnelige vedtak vedr. lisensfellingskvote for ulv. Nemnda opprettholder sitt opprinnelige vedtak og klagene sendes med relevante vedlegg til departementet for endelig behandling.